

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV 2012/29/EU

af 25. oktober 2012

om minimumsstandarder for ofre for kriminalitet med hensyn til rettigheder, støtte og beskyttelse
og om erstatning af Rådets rammeafgørelse 2001/220/RIA

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION
HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions
funktionsmåde, særlig artikel 82, stk. 2,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

efter fremsendelse af udkast til lovgivningsmæssig retsakt til de
nationale parlamenter,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske
og Sociale Udvalg ⁽¹⁾,

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget ⁽²⁾,

efter den almindelige lovgivningsprocedure ⁽³⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Unionen har sat sig det mål at bevare og udbygge et
område med frihed, sikkerhed og retfærdighed, hvor hjør-
nestenen er princippet om gensidig anerkendelse af rets-
afgørelser i civilretlige og strafferetlige sager.

(2) Unionen er fast besluttet på at yde beskyttelse til og at
fastsætte minimumsstandarder for ofre for kriminalitet,
og Rådet har vedtaget rammeafgørelse 2001/220/RIA
af 15. marts 2001 om ofres stilling i forbindelse med
straffesager ⁽⁴⁾. Som led i Stockholmprogrammet — Et
åbent og sikkert Europa i borgernes tjeneste og til
deres beskyttelse ⁽⁵⁾ — som Det Europæiske Råd vedtog
på sit møde den 10. og 11. december 2009, blev
Kommissionen og medlemsstaterne opfordret til at
undersøge, hvordan lovgivningen og de praktiske støtte-
foranstaltninger til beskyttelse af ofre kan forbedres, med
særlig fokus på, støtte til og anerkendelse af alle ofre,
herunder ofre for terrorisme, som en prioritet.

(3) Artikel 82, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske Unions
funktionsmåde (TEUF) giver mulighed for at fastsætte
minimumsregler gældende i medlemsstaterne for at lette
den gensidige anerkendelse af domme og retsafgørelser
samt det politimæssige og retlige samarbejde i straffe-
sager med en grænseoverskridende dimension, navnlig
for så vidt angår kriminalitetsofres rettigheder.

(4) I sin resolution af 10. juni 2011 om en køreplan for
styrkelse af ofres rettigheder og beskyttelse, særlig i straf-
fesager ⁽⁶⁾ (»Budapestkøreplanen«), udtalte Rådet, at der
på EU-plan bør træffes foranstaltninger med henblik på
at styrke de rettigheder samt den støtte og beskyttelse,
der tilkommer ofre for kriminalitet. Med henblik herpå
og i overensstemmelse med nævnte resolution tager dette
direktiv sigte på at revidere og supplere de principper, der
er fastlagt i rammeafgørelse 2001/220/RIA, og på at gøre
væsentlige fremskridt med hensyn til niveauet for beskyt-
telse af ofre i hele Unionen, navnlig i forbindelse med
straffesager.

(5) I Europa-Parlamentets beslutning af 26. november 2009
om bekæmpelse af vold mod kvinder ⁽⁷⁾ opfordredes
medlemsstaterne til at forbedre deres nationale love og
politikker for at bekæmpe alle former for vold mod
kvinder og at tage initiativ til at bekæmpe årsagerne til
vold mod kvinder, især ved hjælp af forebyggende
foranstaltninger, og opfordrede Unionen til at sikre
retten til bistand og støtte for alle ofre for vold.

(6) I sin beslutning af 5. april 2011 om prioriteringer og
udkast til en ny EU-rammepolitik til bekæmpelse af
vold mod kvinder ⁽⁸⁾ foreslog Europa-Parlamentet en stra-
tegi til bekæmpelse af vold mod kvinder, vold i hjemmet
og lemlæstelse af kvinders kønsorganer som grundlag for
fremtidige strafferetlige instrumenter rettet mod køns-
bestemt vold, herunder en ramme for bekæmpelse af
vold mod kvinder (politik, forebyggelse, beskyttelse, straf-
forfølgelse, foranstaltninger og partnerskab), der skal
følges op af en EU-handlingsplan. Den internationale
regulering på området, omfatter De Forenede Nationers
konvention af 18. december 1979 om afskaffelse af alle
former for diskrimination imod kvinder (CEDAW),
CEDAW-Komitéens henstillinger og afgørelser samt
Europarådets konvention af 7. april 2011 om forebyg-
gelse og bekæmpelse af vold mod kvinder og vold i
hjemmet.

⁽¹⁾ EUT C 43 af 15.2.2012, s. 39.

⁽²⁾ EUT C 113 af 18.4.2012, s. 56.

⁽³⁾ Europa-Parlamentets holdning af 12.9.2012 (endnu ikke offentlig-
gjort i EUT) og Rådets afgørelse af 4.10.2012.

⁽⁴⁾ EFT L 82 af 22.3.2001, s. 1.

⁽⁵⁾ EUT C 115 af 4.5.2010, s. 1.

⁽⁶⁾ EUT C 187 af 28.6.2011, s. 1.

⁽⁷⁾ EUT C 285 E af 21.10.2010, s. 53.

⁽⁸⁾ EUT C 296 E af 2.10.2012, s. 26.

- (7) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/99/EU af 13. december 2011 om den europæiske beskyttelsesordre⁽¹⁾ indfører en mekanisme for gensidig anerkendelse af beskyttelsesforanstaltninger i straffesager mellem medlemsstaterne. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/36/EU af 5. april 2011 om forebyggelse og bekæmpelse af menneskehandel og beskyttelse af ofre herfor⁽²⁾ og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/93/EU af 13. december 2011 om bekæmpelse af seksuelt misbrug og seksuel udnyttelse af børn og børnepornografi⁽³⁾ tilgodeser blandt andet de særlige behov i de enkelte kategorier af ofre for menneskehandel, seksuelt misbrug og seksuel udnyttelse af børn samt børnepornografi.
- (8) Rådets rammeafgørelse 2002/475/RIA af 13. juni 2002 om bekæmpelse af terrorisme⁽⁴⁾ anerkender, at terrorisme er en af de groveste overtrædelser af de principper, som Unionen bygger på, herunder princippet om demokrati, og bekræfter, at terrorisme blandt andet udgør en trussel mod den frie udøvelse af menneskerettighederne.
- (9) Kriminalitet er både forkert over for samfundet og en krænkelse af ofrenes individuelle rettigheder. Ofre for kriminalitet bør anerkendes som sådanne, og de bør behandles på en respektfuld, forstående og professionel måde uden nogen form for forskelsbehandling på grund af race, hudfarve, etnisk eller social oprindelse, genetiske anlæg, sprog, religion eller tro, politiske eller andre anskuelser, tilhørsforhold til et nationalt mindretal, formueforhold, fødsel, handicap, alder, køn, kønsudtryk, kønsidentitet, seksuel orientering, opholdsstatus eller helbred. I enhver kontakt med en kompetent myndighed, der medvirker i forbindelse med en straffesag, og enhver tjeneste, der kommer i kontakt med ofre, såsom støtte-tjenester for ofre eller tjenester vedrørende genoprettende retfærdighed, bør der tages hensyn til kriminalitetsofres personlige situation og umiddelbare behov, deres alder, køn, eventuelle handicap og modenhedsniveau med fuld respekt for deres fysiske, psykiske og moralske integritet. Ofre for kriminalitet bør beskyttes mod sekundær og gentagen viktimisering, mod intimidering og mod gengældelse, de bør have tilstrækkelig støtte til at fremme deres restituering, og de bør have tilstrækkelig adgang til retssystemet.
- (10) Dette direktiv omhandler ikke betingelserne for ophold for ofre for kriminalitet på medlemsstaternes område. Medlemsstaterne bør træffe de fornødne foranstaltninger til at sikre, at de rettigheder, der er fastsat i dette direktiv, ikke gøres betingede af offerets opholdsstatus på deres område eller offerets statsborgerskab eller nationalitet. Anmeldelse af en forbrydelse og deltagelse i en straffesag skaber ikke nogen rettigheder vedrørende offerets opholdsstatus.
- (11) Dette direktiv fastsætter minimumsregler. Medlemsstaterne kan gøre de rettigheder, der fastsættes i dette direktiv, mere omfattende for at give et højere beskyttelsesniveau.
- (12) De rettigheder, der fastsættes i dette direktiv, berører ikke gerningsmandens rettigheder. Udtrykket »gerningsmand« henviser til en person, der er blevet dømt for at have begået en forbrydelse. For så vidt angår dette direktiv henviser det imidlertid også til mistænkte eller tiltalte personer inden en anerkendelse af skyldsspørgsmålet eller domfældelse, og det indebærer ikke en begrænsning i uskyldsformodningen.
- (13) Dette direktiv finder anvendelse i forbindelse med forbrydelser, der er begået i Unionen, og i forbindelse med straffesager, der finder sted i Unionen. Det giver kun rettigheder til ofre for kriminalitet, der er begået uden for Unionen, i forbindelse med straffesager, der finder sted i Unionen. Anmeldelser, der er indgivet til kompetente myndigheder uden for Unionen, f.eks. til ambassader, udløser ikke de forpligtelser, der er fastsat i dette direktiv.
- (14) Ved anvendelsen af dette direktiv skal barnets tarv være et af de primære hensyn i overensstemmelse med Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder og De Forenede Nationers konvention om barnets rettigheder af 20. november 1989. Børneofre bør betragtes og behandles som fuldgældende indehavere af de rettigheder, der er fastsat i dette direktiv, og bør have ret til at udøve disse rettigheder på en måde, der tager hensyn til deres evne til at indtage selvstændige standpunkter.
- (15) Ved anvendelsen af dette direktiv bør medlemsstaterne sikre, at handicappede ofre er i stand til fuldt ud at nyde godt af de rettigheder, der er fastsat i dette direktiv, på lige fod med andre, herunder ved at gøre bygninger, hvor der føres straffesager, tilgængelige for handicappede, samt ved at lette adgang til information.
- (16) Ofre for terrorisme er blevet ramt af angreb, der i sidste instans tilsigter at skade samfundet. De kan derfor have behov for særlig opmærksomhed, støtte og beskyttelse som følge af den særlige karakter af den forbrydelse, der er begået imod dem. Ofre for terrorisme kan være under betydelig offentlig bevågenhed og har ofte brug for social anerkendelse og respektfuld behandling fra samfundets side. Medlemsstaterne bør derfor tage særligt hensyn til behov hos ofre for terrorisme og bør tilstræbe at beskytte deres værdighed og sikkerhed.

(1) EUT L 338 af 21.12.2011, s. 2.

(2) EUT L 101 af 15.4.2011, s. 1.

(3) EUT L 335 af 17.12.2011, s. 1.

(4) EUT L 164 af 22.6.2002, s. 3.

- (17) Vold rettet mod en person på grund af vedkommendes køn, kønsidentitet eller kønsudtryk, eller som rammer personer af et bestemt køn i uforholdsmæssig grad, forstås som kønsbaseret vold. Den kan påføre offeret fysisk, seksuel, følelsesmæssig eller psykologisk skade eller økonomisk tab. Ved kønsbaseret vold forstås en form for forskelsbehandling og krænkelse af offerets grundlæggende frihedsrettigheder og omfatter vold i nære forhold, seksuel vold (herunder voldtægt, seksuelle overfald og sexchikane), menneskehandel, slaveri og forskellige former for skadelig praksis såsom tvangsægteskaber, kvindelig kønslemlæstelse og såkaldte »æresforbrydelser«. Kvinder, der er ofre for kønsbaseret vold, og deres børn kræver ofte særlig støtte og beskyttelse på grund af den store risiko for sekundær og gentagen viktimisering, for intimidering og for gengældelse forbundet med ved sådan vold.
- (18) Når volden begås i et nært forhold, udøves den af en person, der er eller tidligere var offerets ægtefælle eller partner eller er et andet familiemedlem til offeret, uanset om gerningsmanden deler eller har delt husstand med offeret eller ej. Sådan vold kan omfatte fysisk, seksuel, psykologisk eller økonomisk vold og kan medføre fysisk, psykisk eller følelsesmæssig skade eller økonomisk tab. Vold i nære forhold er et alvorligt og ofte skjult socialt problem, som kan påføre systematiske psykologiske og fysiske traumer med alvorlige følger, fordi gerningsmanden er en person, som offeret burde kunne have tillid til. Ofre for vold i nære forhold kan derfor have behov for særlige beskyttelsesforanstaltninger. Kvinder rammes i uforholdsmæssig grad af denne type vold, og situationen kan være værre, hvis kvinden er afhængig af gerningsmanden på det økonomiske eller sociale plan eller med hensyn til sin opholdsret.
- (19) En person bør anses for at være et offer, uanset om en gerningsmand er blevet identificeret, pågrebet, tiltalt eller dømt, og uanset om der består et familiemæssigt forhold mellem dem. Det er muligt, at ofrenes familiemedlemmer også lider skade som følge af forbrydelsen. Især kan familiemedlemmer til en person, hvis død er direkte forvoldt af en forbrydelse, lide skade som følge af forbrydelsen. Sådanne familiemedlemmer, som er indirekte ofre for forbrydelsen, bør derfor også være beskyttet efter dette direktiv. Medlemsstaterne bør imidlertid have mulighed for at indføre procedurer til at begrænse antallet af familiemedlemmer, som vil kunne være omfattet af de rettigheder, der er fastsat i dette direktiv. Hvis offeret er et barn, bør barnet eller indehaveren af forældremyndigheden, medmindre det ikke tjener barnets tarv, på barnets vegne have ret til at udøve de rettigheder, der er fastsat i dette direktiv. Dette direktiv berører ikke eventuelle nationale administrative procedurer, der fastsætter, at en person er et offer.
- (20) Ofrenes rolle i det strafferetlige system, og hvorvidt de kan deltage aktivt i en straffesag, varierer mellem medlemsstaterne afhængigt af det nationale system og afgøres ud fra et eller flere af følgende kriterier: om det nationale system giver offeret retlig status som part i en straffesag, om offeret er omfattet af et retligt krav om eller anmodes om at deltage aktivt i en straffesag, f.eks. som vidne, og/eller om offeret i henhold til national ret er berettiget til at deltage aktivt i en straffesag og har et ønske herom i tilfælde, hvor det nationale system ikke giver ofre retlig status som part i en straffesag. Medlemsstaterne bør afgøre, hvilke af disse kriterier, der finder anvendelse, ved fastlæggelsen af omfanget af rettigheder, der er fastsat i dette direktiv, når der henvises til offerets rolle i det pågældende strafferetlige system.
- (21) Information og rådgivning fra kompetente myndigheder, støttetjenester for ofre og tjenester vedrørende genoprettende retfærdighed bør så vidt muligt gives ved hjælp af et bredt spektrum af medier og på en måde, der kan forstås af offeret. Sådan information og rådgivning bør gives i et enkelt og letforståeligt sprog. Det bør endvidere sikres, at offeret kan blive forstået under sagen. I den forbindelse bør offerets kendskab til det sprog, informationen gives på, offerets alder, modenhed, intellektuelle og følelsesmæssige evner, læsefærdighed og eventuelle psykiske eller fysiske svækkelse tages i betragtning. Der bør tages særligt hensyn til forståelses- eller kommunikationsvanskeligheder, som kan skyldes et handicap, som f.eks. nedsat hørelse eller talebesvær. Tilsvarende bør begrænsninger i et offers evne til at kommunikere tages i betragtning under straffesagen.
- (22) Det tidspunkt, hvor anmeldelsen foretages, bør i forbindelse med dette direktiv betragtes som en del af straffesagen. Det bør også gælde i situationer, hvor myndighederne på eget initiativ indleder straffesager som følge af en forbrydelse, som et offer har været udsat for.
- (23) Information om godtgørelse af udgifter bør gives fra tidspunktet for den første kontakt med en kompetent myndighed f.eks. i en brochure med de grundlæggende betingelser for en sådan godtgørelse af udgifter. Medlemsstaterne bør ikke på dette tidlige stadium af straffesagen være forpligtet til at træffe afgørelse om, hvorvidt det pågældende offer opfylder betingelserne for godtgørelse af udgifter.

- (24) Når en forbrydelse anmeldes, bør ofrene modtage en skriftlig bekræftelse af deres anmeldelse fra politiet, som angiver forbrydelsens hovedelementer, såsom forbrydelsens art, tid og sted, samt enhver fysisk, psykisk eller følelsesmæssig skade eller økonomisk tab forårsaget af forbrydelsen. Denne bekræftelse bør angive et sagsnummer samt tid og sted for forbrydelsens anmeldelse, så den kan tjene som bevis på, at forbrydelsen er blevet anmeldt, f.eks. i forbindelse med forsikringskrav.
- (25) Med forbehold af regler om forældelse bør en forsinket anmeldelse af en forbrydelse på grund af frygt for gengældelse, ydmygelse eller stigmatisering ikke føre til, at bekræftelse af offerets anmeldelse afvises.
- (26) Når der gives information, bør denne være tilstrækkelig detaljeret til at sikre, at ofrene behandles med respekt og til at sætte dem i stand til på grundlag af informationen at beslutte, om de vil deltage i sagen. I den forbindelse er det særlig vigtigt, at offeret får information, så den pågældende kender den aktuelle status for en eventuel straffesag. Dette gør sig også gældende for information, der sætter offeret i stand til at beslutte, om den pågældende vil anmode om prøvelse af en afgørelse om ikke at rejse tiltale. Medmindre andet kræves, bør det være muligt at give den information, der meddeles offeret, mundtligt eller skriftligt, herunder ad elektronisk vej.
- (27) Information til et offer bør sendes til den sidst kendte postadresse eller gives via de elektroniske kontaktoplysninger, som offeret har givet til den kompetente myndighed. Under særlige omstændigheder, f.eks. på grund af et meget stort antal ofre i en sag, bør det være muligt at give information via pressen, via en officiel hjemmeside tilhørende den kompetente myndighed eller via en anden lignende kommunikationskanal.
- (28) Medlemsstaterne bør ikke være forpligtet til at give information, hvis videregivelsen af denne kan påvirke den korrekte behandling af en sag eller være til skade for en given sag eller person, når dette efter deres opfattelse ville stride mod deres væsentlige sikkerhedsinteresser.
- (29) De kompetente myndigheder bør sikre, at ofre modtager ajourførte kontaktoplysninger med henblik på kommunikation om deres sag, medmindre offeret har givet udtryk for, at det ikke ønsker at modtage denne information.
- (30) En henvisning til en »afgørelse« i forbindelse med retten til information, tolkning og oversættelse bør udelukkende forstås som en henvisning til skyldsspørgsmålet eller om det hensigtsmæssige i en strafferetlig forfølgelse, der afslutter straffesagen. Offeret bør modtage begrundelsen for afgørelsen i form af en kopi af det dokument, der indeholder afgørelsen, eller en kort sammenfatning af den.
- (31) Retten til information om tid og sted for en retssag, der følger af en anmeldelse af en forbrydelse, som offeret har været udsat for, bør også gælde for information om tid og sted for en høring vedrørende en appel af en dom i sagen.
- (32) Ofre skal efter anmodning herom have specifik information om gerningsmandens løsladelse eller flugt i det mindste i tilfælde, hvor der kan være fare eller en identificeret risiko for skade for ofrene, medmindre der er en identificeret risiko for skade for gerningsmanden som følge af en sådan meddelelse. Er der en identificeret risiko for skade for gerningsmanden som følge af meddelelsen, tager den kompetente myndighed højde for alle andre risici, når den træffer afgørelse om et passende tiltag. Henvisningen til »identificeret risiko for skade for ofrene« bør dække faktorer som forbrydelsens art og alvor og risikoen for gengældelse. Den bør derfor ikke anvendes i situationer, hvor der er begået mindre lovovertrædelser, og hvor der kun er lille risiko for skade for offeret.
- (33) Ofrene bør modtage information om enhver ret til appel af en afgørelse om at løslade gerningsmanden, hvis en sådan ret eksisterer i national ret.
- (34) Der kan ikke opnås en effektiv retspleje, medmindre ofrene kan forklare omstændighederne ved forbrydelsen ordentligt og give deres vidneforklaring på en måde, der er forståelig for de kompetente myndigheder. Det er tilsvarende vigtigt at sikre, at ofre behandles med på en respektfuld måde, og at sikre, at de kan få mulighed for at udnytte deres rettigheder. Der bør derfor stilles gratis tolkning til rådighed under afhøringen af offeret og for at sætte den pågældende i stand til at deltage aktivt i retsmøder i overensstemmelse med offerets rolle i det relevante strafferetlige system. Med hensyn til andre forhold i forbindelse med straffesagen kan behovet for tolkning og oversættelse variere afhængigt af konkrete spørgsmål, offerets rolle i det relevante strafferetlige system og graden af offerets involvering i sagen og eventuelle særlige rettigheder, offeret måtte have. Tolkning og oversættelse i disse andre tilfælde behøves kun ydet, i det omfang det er nødvendigt for, at ofrene kan udøve deres rettigheder.

- (35) Efter procedurerne i national ret har offeret ret til prøvelse af en afgørelse om, at der ikke er behov for tolkning eller oversættelse. Denne ret pålægger ikke medlemsstaterne en forpligtelse til at oprette en særskilt mekanisme eller klageprocedure, hvorunder en sådan afgørelse kan prøves, og bør ikke forsinke straffesagen unødigt. En intern prøvelse af afgørelsen efter eksisterende nationale procedurer er tilstrækkelig.
- (36) Det faktum, at et offer taler et sprog, der sædvanligvis ikke tales, bør ikke i sig selv være en begrundelse for at beslutte, at tolkning eller oversættelse vil medføre en urimelig forlængelse af straffesagen.
- (37) Støtte bør kunne ydes fra det tidspunkt, hvor de kompetente myndigheder får kendskab til offeret, og under hele straffesagen samt i et passende tidsrum efter straffesagen afhængigt af offerets behov og i henhold til de rettigheder, der er fastsat i dette direktiv. Der bør ydes støtte på mange forskellige måder, uden unødvendige formaliteter og med en tilstrækkelig geografisk spredning i medlemsstaterne, så alle ofre får mulighed for at få adgang hertil. Ofre, der har lidt betydelig overlast som følge af forbrydelsens alvor, kan have behov for specialiserede støttetjenester.
- (38) Personer, der er særligt sårbare, eller som befinder sig i situationer, der udsætter dem for en særlig høj risiko for skade, f.eks. personer, der er udsat for gentagne voldshandlinger i nære forhold, ofre for kønsbaseret vold eller personer, der bliver ofre for andre former for kriminalitet i en medlemsstat, hvor de ikke er statsborgere eller har bopæl, bør have adgang til specialiseret støtte og retlig beskyttelse. Specialiserede støttetjenester bør baseres på en integreret og målrettet tilgang, der navnlig bør tage hensyn til ofrenes særlige behov, alvoren af den skade, der er påført som følge af en forbrydelse, samt forholdet mellem ofre, gerningsmænd, børn og deres bredere sociale miljø. Det bør være en hovedopgave for disse tjenester og deres ansatte, som spiller en vigtig rolle med hensyn til at hjælpe offeret med at komme sig og komme over den potentielle skade eller det potentielle traume som følge af en forbrydelse, at informere ofrene om de rettigheder, der er fastsat i dette direktiv, så de kan træffe deres beslutninger i et trykt miljø, hvor de bliver behandlet med værdighed og på en respektfuld og forstående måde. De former for støtte, som sådanne specialiserede støttetjenester bør tilbyde, kan omfatte husly og sikker indkvartering, akut lægehjælp, henvisning til læge- og retsmedicinsk undersøgelse for at finde beviser i tilfælde af voldtægt eller seksuelt overgreb, kortvarig og langvarig psykologisk rådgivning, traumebehandling, juridisk rådgivning, retshjælp og specifikke tjenester for børn, der er direkte eller indirekte ofre.
- (39) Det er ikke påkrævet af støttetjenester for ofre selv at yde omfattende specialthjælp og professionel hjælp. Om nødvendigt bør støttetjenesterne for ofre bistå ofrene med at anmode om professionel støtte, som f.eks. psykologhjælp.
- (40) Selv om støtten ikke bør afhænge af, om ofre foretager en anmeldelse af en forbrydelse til en kompetent myndighed som politiet, har disse myndigheder ofte de bedste forudsætninger for at informere ofrene om mulighederne for at få hjælp. Medlemsstaterne tilskyndes derfor til at tilvejebringe de rette betingelser for, at ofre kan henvises til en støttetjeneste for ofre, herunder ved at sikre, at kravene til databeskyttelse kan opfyldes og bliver opfyldt. Gentagne henvisninger bør undgås.
- (41) Ofres ret til at blive hørt bør anses for opfyldt, når ofre har tilladelse til at afgive skriftlig forklaring.
- (42) Børneofres ret til at blive hørt i straffesager bør ikke udelukkes alene med henvisning til, at offeret er et barn, eller med henvisning til det pågældende offers alder.
- (43) Retten til at få prøvet en afgørelse om ikke at rejse tiltale bør forstås som en henvisning til de afgørelser, der træffes af anklagere og undersøgelsesdommere eller retshåndhævende myndigheder, såsom politibetjente, men ikke de afgørelser, der træffes af domstolene. Enhver prøvelse af en afgørelse om ikke at rejse tiltale bør foretages af en anden person eller myndighed end den, der traf den oprindelige afgørelse, medmindre den oprindelige afgørelse om ikke at rejse tiltale blev truffet af den øverste anklagemyndighed, og det ikke er muligt at foretage prøvelse af denne afgørelse, hvorefter den samme myndighed kan foretage prøvelse. Retten til at få prøvet en afgørelse om ikke at rejse tiltale vedrører ikke særlige procedurer, såsom sager mod parlaments- eller regeringsmedlemmer for så vidt angår udøvelsen af deres officielle funktioner.

- (44) En afgørelse, der afslutter en straffesag, bør dække situationer, hvor anklageren beslutter at frafalde tiltalen eller indstille retsforfølgningen.
- (45) En afgørelse fra anklageren, som medfører en tvistløsning uden for domstolene og dermed afslutter en straffesag, udelukker ikke ofre fra retten til prøvelse af en afgørelse om ikke at rejse tiltale, medmindre der med tvistløsningen pålægges en advarsel eller en forpligtelse.
- (46) Tjenester vedrørende genoprettende retfærdighed, herunder f.eks. mægling mellem offeret og gerningsmanden, familierådslagning og strafferåd, kan være til stor gavn for offeret, men de kræver visse garantier for at forebygge sekundær og gentagen viktimering, intimidering og gengældelse. Sådanne tjenester bør derfor først og fremmest varetage offerets interesser og behov, så den skade, der er forvoldt offeret, oprettes, og det undgås, at offeret lider yderligere skade. Der bør tages hensyn til faktorer som forbrydelsens art og alvor, graden af eventuelt efterfølgende traumer, gentagne krænkelser af et offers fysiske, seksuelle eller psykologiske integritet, skæv magtbalance og offerets alder, modenhed eller intellektuelle evner, som kunne begrænse eller nedsætte offerets evne til at træffe et velfunderet valg eller være til hinder for et positivt resultat for offeret, ved henvisning af en sag til tjenester vedrørende genoprettende retfærdighed og ved gennemførelsen af en sådan proces for genoprettende retfærdighed. Processerne vedrørende genoprettende retfærdighed bør i princippet være fortrolige, medmindre parterne har aftalt andet, eller deres offentliggørelse kræves i henhold til national ret på grund af en tungtvejende offentlig interesse. Det kan på grund af forhold som f.eks., at der er fremsat trusler, eller at der er udøvet nogen form for vold under sagen, anses for nødvendigt, at der er åbenhed af hensyn til den offentlige interesse.
- (47) Ofre bør ikke kunne forventes at pådrage sig udgifter i forbindelse med deres deltagelse i straffesager. Det bør kun kræves, at medlemsstaterne godtgør ofres nødvendige udgifter ved deltagelse i straffesager, og det bør ikke kræves af dem, at de godtgør ofres retslige omkostninger. Medlemsstaterne bør kunne fastlægge betingelser for godtgørelsen af udgifter i national ret, såsom tidsfrister for at kræve godtgørelse, standardbeløb til opholds- og rejseudgifter og maksimumsbeløb pr. dag for tabt arbejdsfortjeneste. Retten til godtgørelse af udgifter i forbindelse med straffesager bør ikke opstå i situationer, hvor et offer afgiver vidneforklaring om en forbrydelse.
- Udgifter bør kun være dækket, i det omfang offeret af de kompetente myndigheder forpligtes til eller anmodes om at være til stede og deltage aktivt i straffesagen.
- (48) Ejendele, som kan tilbageleveres, og som er blevet beslågt under en straffesag, bør hurtigst muligt tilbageleveres, medmindre der foreligger særlige omstændigheder, såsom strid om ejerskab, eller hvor besiddelse af ejendele er ulovligt, eller ejendele i sig selv er ulovlige. Retten til at få ejendele tilbageleveret bør ikke berøre den lovlige tilbageholdelse til brug for andre sager.
- (49) Retten til en afgørelse om erstatning fra gerningsmanden og den relevante procedure, der gælder herfor, bør også anvendes for ofre, der er bosiddende i en anden medlemsstat end den, hvor forbrydelsen blev begået.
- (50) Forpligtelsen i dette direktiv til at videresende anmeldelser bør ikke berøre medlemsstaternes kompetence til at indlede retsforfølgning og berører ikke reglerne vedrørende konflikt om udøvelse af jurisdiktion, som fastsat i Rådets rammeafgørelse 2009/948/RIA af 30. november 2009 om forebyggelse og bilæggelse af konflikter om udøvelse af jurisdiktion i straffesager⁽¹⁾.
- (51) Hvis offeret har forladt den medlemsstats område, hvor forbrydelsen blev begået, er den pågældende medlemsstat ikke længere forpligtet til at yde bistand, støtte og beskyttelse, bortset fra hvad der direkte vedrører en straffesag, som medlemsstaten fører vedrørende den pågældende forbrydelse, såsom særlige beskyttelsesforanstaltninger under retssagen. Offerets bopælsmedlemsstat bør yde den nødvendige bistand, støtte og beskyttelse for så vidt angår offerets behov for at komme sig.
- (52) Der bør være foranstaltninger til rådighed til at beskytte ofrenes og deres familiemedlemmers sikkerhed og værdighed mod sekundær og gentagen viktimering, mod intimidering og mod gengældelse, såsom midlertidige forbud eller beskyttelsesordrer eller tilhold.

(¹) EUT L 328 af 15.12.2009, s. 42.

- (53) Risikoen for sekundær og gentagen viktimitisering, intimidering og gengældelse enten fra gerningsmandens side eller som følge af deltagelse i straffesagen bør begrænses ved, at sagerne gennemføres på en koordineret og respektfuld måde, der gør det muligt for ofrene at få tillid til myndighederne. Kontakten til de kompetente myndigheder bør forløbe så enkelt som muligt, og unødvendig kontakt mellem dem og offeret bør begrænses, f.eks. ved videooptagelse af afhøringer og mulighed for anvendelse heraf under retssager. Aktørerne i retsvæsenet bør råde over så mange forskellige foranstaltninger som muligt for at undgå, at offeret belastes psykisk under retssagen, særligt som følge af visuel kontakt med gerningsmanden, dennes familie, omgangskreds eller offentligheden. Med henblik herpå bør medlemsstaterne tilskyndes til, navnlig i retsbygninger og på politistationer, at indføre mulige og praktiske foranstaltninger, så faciliteterne omfatter bekvemmeligheder såsom særskilte indgange og venteområder for ofrene. Desuden bør medlemsstaterne, i det omfang det er muligt, planlægge straffesagerne således, at kontakt mellem ofrene og deres familiemedlemmer og gerningsmanden undgås, f.eks. ved at indkalde offeret og gerningsmanden til afhøring på forskellige tidspunkter.
- (54) Beskyttelse af offerets privatliv kan være et vigtigt middel til at forhindre sekundær og gentagen viktimitisering, intimidering og gengældelse, og det kan sikres ved et bredt spektrum af foranstaltninger, herunder hemmeligholdelse af oplysninger om offerets identitet og opholdssted eller begrænsninger i videregivelsen af disse oplysninger. Denne beskyttelse er særlig vigtig for børneofre og omfatter hemmeligholdelsen af barnets navn. Der vil dog kunne være tilfælde, hvor videregivelsen af oplysninger eller endog bred offentliggørelse heraf, undtagelsesvis vil kunne gavne barnet, f.eks. når et barn er blevet bortført. Foranstaltninger til beskyttelse af ofres og deres familiemedlemmers privatliv og billedgengivelser af de pågældende bør altid være forenelig med retten til en retfærdig rettergang og ytringsfriheden som anerkendt i henholdsvis artikel 6 og 10 i den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder.
- (55) Visse ofre er under straffesagen særlig i risiko for at blive udsat for sekundær og gentagen viktimitisering, intimidering og gengældelse fra gerningsmandens side. Det er muligt, at en sådan risiko kan henføres til offerets personlige egenskaber eller forbrydelsens art, natur eller nærmere omstændigheder. Kun ved individuelle vurderinger, der foretages så tidligt som muligt, kan sådanne risici identificeres effektivt. Sådanne vurderinger bør foretages for alle ofre for at afgøre, om de risikerer sekundær og gentagen viktimitisering, intimidering og gengældelse, og hvilke særlige beskyttelsesforanstaltninger de har behov for.
- (56) Ved individuelle vurderinger bør der navnlig tages hensyn til offerets personlige karakteristika såsom offerets alder, køn og kønsidentitet eller kønsudtryk, etnisk tilhørsforhold, race, religion, seksuel orientering, helbred, handicap, opholdsstatus, kommunikationsvanskeligheder, forhold til eller afhængighed af gerningsmanden og tidligere oplevelser med kriminalitet. Der bør også tages hensyn til forbrydelsens art eller natur og nærmere omstændigheder, såsom om der er tale om en hadforbrydelse, en forbrydelse mod en særlig persongruppe eller en forbrydelse med et diskriminerende motiv, seksuel vold, vold i nære forhold, om offeret er underkastet gerningsmandens kontrol, om offerets bopæl ligger i et område med høj kriminalitet, eller som domineres af bander, eller om offerets oprindelsesland er forskelligt fra den medlemsstat, hvor forbrydelsen blev begået.
- (57) Der er en tendens til, at ofre for menneskehandel, terrorisme, organiseret kriminalitet, vold i nære forhold, seksuel vold eller udnyttelse, kønsbaseret vold, hadforbrydelser samt ofre med handicap og børneofre er mere udsat for sekundær og gentagen viktimitisering, for intimidering eller for gengældelse. Der bør udvises særlig omhu i forbindelse med vurderingen af, om sådanne ofre risikerer en sådan viktimitisering, intimidering og gengældelse, og der bør være en stærk formodning om, at sådanne ofre vil have fordel af særlige beskyttelsesforanstaltninger.
- (58) Når det er konstateret, at offeret er sårbart over for sekundær og gentagen viktimitisering, over for intimidering og over for gengældelse, bør den pågældende tilbydes passende foranstaltninger til beskyttelse under straffesagen. Den nøjagtige art af disse foranstaltninger bør fastsættes i lyset af den individuelle vurdering under hensyn til offerets ønsker. Disse foranstaltningers omfang bør fastsættes, uden at det berører retten til et forsvar, og i overensstemmelse med reglerne om rettens skøn. Offerets bekymring og frygt for straffesagen bør være en central faktor ved bedømmelsen af, om den pågældende har behov for særlige foranstaltninger.
- (59) Umiddelbare operationelle behov og begrænsninger kan gøre det umuligt at sikre, at det altid er den samme polititjenestemand, der afhører offeret; sådanne begrænsninger kan f.eks. være sygdom, barselsorlov eller forældreorlov. Det kan desuden forekomme, at der f.eks. på grund af istandsættelse ikke er specielt indrettede lokaler til rådighed til afhøring af ofre. I tilfælde af sådanne operationelle eller praktiske begrænsninger kan det i konkrete tilfælde være umuligt at benytte en planlagt særlig foranstaltning truffet i lyset af en individuel vurdering.

- (60) Hvis der i overensstemmelse med dette direktiv skal udpeges en værge eller en repræsentant for et barn, kan disse roller varetages af samme person eller af en juridisk person, en institution eller en myndighed.
- (61) Alle embedsmænd, som vil kunne komme i personlig kontakt med ofre under straffesager, bør have adgang til og modtage passende grunduddannelse og videreuddannelse på et passende niveau i forhold til deres kontakt med ofre, så de kan identificere ofre og deres behov og behandle dem på en respektfuld, forstående, professionel og ikkediskriminerende måde. Personer, der vil kunne blive inddraget i den individuelle vurdering med henblik på at identificere ofrenes særlige beskyttelsesbehov og bestemme deres behov for særlige beskyttelsesforanstaltninger, bør modtage specifik uddannelse i at foretage en sådan vurdering. Medlemsstaterne bør sikre en sådan uddannelse for politi- og domstolspersonale. Uddannelse af advokater, anklagere og dommere samt fagfolk, der yder støtte til ofre eller tjenester vedrørende genoprettende retfærdighed, bør ligeledes fremmes. Dette krav bør også omfatte uddannelse om de specifikke støttetjenester, som ofre bør henvises til, eller specialistuddannelse, når arbejdet fokuserer på ofre med særlige behov og, hvor det er relevant, specifik psykologisk uddannelse. Hvor det er relevant, bør denne uddannelse tage hensyn til kønsaspektet. Medlemsstaternes uddannelses tiltag bør suppleres med retningslinjer, henstillinger og udveksling af bedste praksis i overensstemmelse med Budapestkøreplanen.
- (62) Medlemsstaterne bør støtte og arbejde tæt sammen med civilsamfundsorganisationer, herunder anerkendte og aktive ikke-statslige organisationer, der arbejder med ofre for kriminalitet, navnlig om initiativer vedrørende politikudformning, oplysnings- og bevidstgørelseskampagner, forsknings- og uddannelsesprogrammer og om uddannelse samt i forbindelse med overvågning og evaluering af virkningen af foranstaltninger til at støtte og beskytte ofre for kriminalitet. For at sikre at ofre for kriminalitet modtager den nødvendige bistand, støtte og beskyttelse, bør de offentlige tjenester arbejde på en koordineret måde og bør inddrages på alle administrative niveauer, dvs. på EU-niveau og på nationalt, regionalt og lokalt niveau. Ofrene bør bistås med at finde og rette henvendelse til de kompetente myndigheder for at undgå gentagne henvisninger. Medlemsstaterne bør overveje at udvikle »sole points of access« eller »one-stop-shops«, der tager hånd om ofrenes forskellige behov, når de er involveret i straffesager, herunder behovet for at modtage information, bistand, støtte, beskyttelse og erstatning.
- (63) For at tilskynde til og fremme anmeldelse af forbrydelser og for at gøre det muligt for ofre at bryde cirklen med gentagen viktimisering er det væsentligt, at ofre har adgang til pålidelige støttetjenester, og at de kompetente myndigheder er forberede på at reagere på ofrenes anmeldelser på respektfuld, forstående, professionel og ikkediskriminerende måde. Dette kunne øge ofrenes tillid til medlemsstaternes strafferetssystemer og nedbringe antallet af uanmeldte forbrydelser. Fagfolk, der sandsynligvis vil modtage anmeldelser fra ofre vedrørende forbrydelser, bør være behørigt uddannet til at lette anmeldelsen af forbrydelser, og der bør træffes foranstaltninger til at muliggøre anmeldelse fra tredjeparts side, herunder fra civilsamfundsorganisationer. Det bør være muligt at benytte kommunikationsteknologier som e-mail, videooptagelser eller online elektroniske formularer til indgivelse af anmeldelser.
- (64) Systematisk og tilstrækkelig indsamling af statistisk data er anerkendt som et væsentligt led i effektiv politikudformning med hensyn til de rettigheder, der er fastsat i dette direktiv. For at gøre det lettere at vurdere anvendelsen af dette direktiv bør medlemsstaterne meddele Kommissionen relevante statistiske data vedrørende anvendelsen af nationale procedurer for ofre for kriminalitet, herunder i det mindste antallet og arten af de anmeldte forbrydelser, og, i det omfang sådanne data er kendte og tilgængelige, antallet af ofre og ofrenes alder og køn. Relevante statistiske data kan omfatte data, der er indsamlet af retslige myndigheder og retshåndhavende enheder, og, så vidt muligt, administrative data, der er indsamlet af sundhedstjenester og sociale velfærdstjenester samt offentlige og ikke-statslige støttetjenester for ofre, eller tjenester vedrørende genoprettende retfærdighed, og andre organisationer, der arbejder med ofre for kriminalitet. Retlige data kan omfatte oplysninger om anmeldte forbrydelser, antallet af sager, der efterforskes, og personer, der retsforfølges og dømmes. Tjenestebaserede administrative data kan, så vidt muligt, omfatte data om, hvordan ofre bruger de tjenester, der tilbydes af statslige enheder og offentlige og private støtteorganisationer, som f.eks. antallet af henvisninger fra politiet til støttetjenester for ofre, antallet af ofre, der anmoder om, modtager eller ikke modtager støtte eller genoprettende retfærdighed.
- (65) Dette direktiv har til formål at ændre og udvide bestemmelserne i rammeafgørelse 2001/220/RIA. Da der skal foretages mange og væsentlige ændringer, bør rammeafgørelsen af klarhedshensyn erstattes i sin helhed i forhold til de medlemsstater, der deltager i vedtagelsen af dette direktiv.

(66) I dette direktiv overholdes de grundlæggende rettigheder og de principper, som anerkendes i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder. Særligt søger det at fremme retten til menneskelig værdighed, livet, den fysiske og mentale integritet, frihed og sikkerhed, respekt for privatliv og familieliv, ejendomsretten, princippet om ikkeforskelsbehandling, princippet om ligestilling mellem mænd og kvinder, og børns, ældres og handicappedes rettigheder samt retten til en retfærdig rettergang.

(67) Målet med dette direktiv, nemlig at fastsætte minimumsstandarder for ofre for kriminalitet med hensyn til rettigheder, støtte og beskyttelse, kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne og kan derfor på grund af omfanget og de potentielle virkninger bedre nås på EU-plan; Unionen kan derfor træffe foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. artikel 5 i traktaten om Den Europæiske Union (TEU). I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går dette direktiv ikke videre end, hvad der er nødvendigt for at nå dette mål.

(68) Personoplysninger, der behandles som led i gennemførelsen af dette direktiv, bør beskyttes i overensstemmelse med Rådets rammeafgørelse 2008/977/RIA af 27. november 2008 om beskyttelse af personoplysninger i forbindelse med politisamarbejde og retligt samarbejde i kriminalsager⁽¹⁾ og i overensstemmelse med principperne i Europarådets konvention af 28. januar 1981 om beskyttelse af det enkelte menneske i forbindelse med elektronisk databehandling af personoplysninger, som alle medlemsstaterne har ratificeret.

(69) Dette direktiv berører ikke mere vidtgående bestemmelser i andre EU-retsakter, der mere målrettet behandler de særlige behov hos visse kategorier af ofre såsom ofre for menneskehandel og ofre for seksuelt misbrug af børn, seksuel udnyttelse og børnepornografi.

(70) I medfør af artikel 3 i protokol nr. 21 om Det Forenede Kongeriges og Irlands stilling for så vidt angår området med frihed, sikkerhed og retfærdighed, der er knyttet som bilag til TEU og til TEUF, har Det Forenede Kongerige og Irland meddelt, at de ønsker at deltage i vedtagelsen og anvendelsen af dette direktiv.

(71) I medfør af artikel 1 og 2 i protokol nr. 22 om Danmarks stilling, der er knyttet som bilag til TEU og til TEUF, deltager Danmark ikke i vedtagelsen af dette direktiv, som ikke er bindende for og ikke finder anvendelse i Danmark.

(72) Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse afgav en udtalelse den 17. oktober 2011⁽²⁾ på grundlag af artikel 41, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 45/2001 af 18. december 2000 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger i fællesskabsinstitutionerne og -organerne og om fri udveksling af sådanne oplysninger⁽³⁾ —

VEDTAGET DETTE DIREKTIV:

KAPITEL 1

INDLEDENDE BESTEMMELSER

Artikel 1

Formål

1. Formålet med dette direktiv er at sikre, at ofre for kriminalitet får passende information, støtte og beskyttelse og kan deltage i straffesagen.

Medlemsstaterne sikrer, at ofrene modtager anerkendelse og behandles på en respektfuld, forstående, velegnet, professionel og ikkediskriminerende måde i forbindelse med enhver kontakt med støttetjenester for ofre, eller tjenester vedrørende genoprettende retfærdighed eller en kompetent myndighed, der medvirker i forbindelse med en straffesag. De rettigheder, der er fastsat i dette direktiv, gælder for ofre på en ikkediskriminerende måde, herunder hvad angår deres opholdsstatus.

2. Når offeret er et barn, sikrer medlemsstaterne, at der ved anvendelsen af dette direktiv først og fremmest tages hensyn til barnets tarv, og at der foretages en individuel vurdering heraf. Der anlægges en tilgang, der er særligt tilpasset børns behov, og som tager behørigt hensyn til barnets alder, modenhedsniveau, synspunkter, behov og ønsker. Barnet og indehaveren af forældremyndigheden eller en eventuelt anden juridiske repræsentant holdes underrettet om alle foranstaltninger eller rettigheder, der specifikt fokuserer på barnet.

Artikel 2

Definitioner

1. I dette direktiv forstås ved:

a) »offer«:

i) en fysisk person, som har lidt skade, herunder fysisk, psykisk eller følelsesmæssig skade eller økonomisk tab, som direkte er forvoldt ved en forbrydelse

ii) familiemedlemmer til en person, hvis død direkte blev forvoldt ved en forbrydelse, og som har lidt skade som følge af personens død

⁽¹⁾ EUT L 350 af 30.12.2008, s. 60.

⁽²⁾ EUT C 35 af 9.2.2012, s. 10.

⁽³⁾ EFT L 8 af 12.1.2001, s. 1.

- b) »famiemedlemmer«: offerets ægtefælle, den person, der lever sammen med offeret i et fast nært forhold i en fælles husstand og på et stabilt og varigt grundlag, slægtninge i direkte linje, søskende samt personer, som offeret har forsørgerpligt over for
- c) »barn«: en person under atten år.
- d) »genoprettende retfærdighed«: enhver proces, hvorved offeret og gerningsmanden ved frivilligt samtykke sættes i stand til at deltage aktivt i afgørelsen af spørgsmål, der opstår i forbindelse med forbrydelsen, med hjælp fra en upartisk tredjepart.
2. Medlemsstaterne kan indføre procedurer:
- a) til at begrænse antallet af famiemedlemmer, som kan være omfattet af de rettigheder, der er fastsat i dette direktiv, idet der tages hensyn til de specifikke omstændigheder i hver sag, og
- b) i forbindelse med stk. 1, litra a), nr. ii), for at afgøre, hvilke famiemedlemmer der har prioritet med hensyn til udøvelsen af de rettigheder, der er fastsat i dette direktiv.
- a) hvilken form for støtte de kan få og af hvem, herunder, hvor det er relevant, grundlæggende information om adgangen til lægehjælp, enhver specialhjælp, herunder psykologhjælp, og alternativ indkvartering
- b) procedurerne for indgivelse af en anmeldelse vedrørende en forbrydelse og ofres rolle i forbindelse med disse procedurer
- c) hvordan og på hvilke betingelser ofre kan opnå beskyttelse, herunder beskyttelsesforanstaltninger
- d) hvordan og på hvilke betingelser ofre kan få adgang til juridisk rådgivning, retshjælp og enhver anden form for rådgivning
- e) hvordan og på hvilke betingelser ofre kan få adgang til erstatning
- f) hvordan og på hvilke betingelser ofre er berettigede til tolkning og oversættelse
- g) hvis de har bopæl i en anden medlemsstat end den, hvor forbrydelsen blev begået, hvilke særlige foranstaltninger, procedurer eller faciliteter, der findes til at beskytte ofrenes interesser i den medlemsstat, hvor der først tages kontakt med den kompetente myndighed,
- h) procedurer for indgivelse af klage, der er til rådighed, hvis ofrenes rettigheder tilsidesættes af den kompetente myndighed, der medvirker i forbindelse med en straffesag
- i) kontaktoplysninger med henblik på kommunikation om deres sag
- j) tjenester vedrørende genoprettende retfærdighed, der står til rådighed
- k) hvordan og på hvilke betingelser ofre kan få godtgjort de udgifter, de har haft i forbindelse med deres deltagelse i straffesagen.

KAPITEL 2

INFORMATION OG STØTTE

Artikel 3

Retten til at forstå og blive forstået

1. Medlemsstaterne træffer passende foranstaltninger til at hjælpe ofrene fra første kontakt og under enhver yderligere nødvendig kontakt, de har med en kompetent myndighed i forbindelse med en straffesag, til at forstå og blive forstået, herunder når myndigheden giver information.
2. Medlemsstaterne sikrer, at kommunikationen med ofrene foregår på et enkelt og letforståeligt sprog, mundtligt eller skriftligt. Kommunikationen skal tage hensyn til offerets personlige karakteristika, herunder et eventuelt handicap, der kan berøre dets evne til at forstå eller blive forstået.
3. Medmindre det ikke er i offerets interesse, eller medmindre det ville berøre sagens forløb, tillader medlemsstaterne ofrene at være ledsaget af en person, som de selv har valgt, ved den første kontakt med en kompetent myndighed, hvis offeret som følge af forbrydelsens konsekvenser har behov for bistand til at forstå eller for at blive forstået.

Artikel 4

Ret til at modtage information fra den første kontakt med en kompetent myndighed

1. Medlemsstaterne sikrer, at ofre uden unødigt forsinkelse tilbydes følgende information fra deres første kontakt med en kompetent myndighed, så de bliver i stand til at udøve de rettigheder, der er fastsat i dette direktiv:

2. Omfanget af eller detaljerne vedrørende de informationer, der er omhandlet i stk. 1, kan variere afhængigt af offerets særlige behov og personlige omstændigheder samt forbrydelsens art eller type. Der kan også gives yderligere information på et senere tidspunkt afhængigt af offerets behov og informationens relevans for hvert af sagens stadier.

Artikel 5

Rettigheder for ofre, der anmelder en forbrydelse

1. Medlemsstaterne sikrer, at ofre får en skriftlig bekræftelse på deres formelle anmeldelse, som de har indgivet til den kompetente myndighed i en medlemsstat, der angiver den pågældende forbrydelses hovedelementer.

2. Medlemsstaterne sikrer, at ofre, der ønsker at anmelde en forbrydelse, og som ikke forstår eller taler den kompetente myndigheds sprog, sættes i stand til at foretage anmeldelsen på et sprog, som de forstår, eller ved at modtage den nødvendige sproglige hjælp.

3. Medlemsstaterne sikrer, at ofre, der ikke forstår eller taler den kompetente myndigheds sprog, vederlagsfrit får en oversættelse af den skriftlige bekræftelse af deres anmeldelse, som er omhandlet i stk. 1, på et sprog de forstår, hvis de anmoder herom.

Artikel 6

Offerets ret til at få information om sin sag

1. Medlemsstaterne sikrer, at ofre uden unødigt forsinkelse får meddelelse om deres ret til at få følgende informationer om den straffesag, der er indledt som følge af anmeldelsen af en forbrydelse, som offeret har været udsat for, og at de modtager denne information, såfremt de anmoder herom:

- a) enhver afgørelse om at afslutte eller ikke at fortsætte en efterforskning, eller om ikke at retsforfølge gerningsmanden
- b) hvor og hvornår retssagen finder sted, samt karakteren af tiltalen mod gerningsmanden.

2. Medlemsstaterne sikrer, at ofre i overensstemmelse med deres rolle i det pågældende strafferetlige system uden unødigt forsinkelse får meddelelse om deres ret til at få følgende informationer om den straffesag, der er indledt som følge af anmeldelsen af en forbrydelse, som offeret har været udsat for, og at de modtager denne information, såfremt de anmoder herom:

- a) enhver endelig dom i en retssag
- b) information, der sætter offeret i stand til at forstå, hvor langt straffesagen er kommet, medmindre en sådan meddelelse under særlige omstændigheder vil kunne være til skade for sagens behandling.

3. Information som omhandlet i stk. 1, litra a), og stk. 2, litra a), skal omfatte begrundelsen eller et kort sammendrag af begrundelsen for afgørelsen, medmindre der er tale om en nævningeafgørelse eller en afgørelse, hvor begrundelsen er fortrolig, i hvilket tilfælde der ikke gives en begrundelse som følge af national ret.

4. Den kompetente myndighed er forpligtet af ofrenes ønske om at blive informeret eller ikke at blive informeret, medmindre

informationen skal gives af hensyn til offerets ret at deltage aktivt i straffesagen. Medlemsstaterne tillader ofrene at omgøre deres ønske når som helst, og skal da tage hensyn hertil.

5. Medlemsstaterne sikrer, at ofre har mulighed for uden unødigt forsinkelse at få meddelelse om, hvornår den person, der er varetægtsfængslet, retsforfølges eller er blevet dømt for forbrydelser, der vedrører dem, løslades eller er flygtet fra fængslet. Medlemsstaterne sikrer endvidere, at ofre informeres om enhver relevant foranstaltning, der træffes for at beskytte dem i tilfælde af gerningsmandens løsladelse eller flugt.

6. Ofre modtager efter anmodning den i stk. 5 omhandlede information, i det mindste i tilfælde, hvor der er fare eller identificeret risiko for skade for dem, medmindre der er en identificeret risiko for skade for gerningsmanden som følge af en sådan meddelelse.

Artikel 7

Ret til tolkning og oversættelse

1. Medlemsstaterne sikrer, at ofre, der ikke forstår eller taler det sprog, der anvendes under den pågældende straffesag, efter anmodning får stillet tolkning til rådighed vederlagsfrit i overensstemmelse med deres rolle i det relevante strafferetlige system, i det mindste under alle afhøringer eller udspørgninger under straffesagen, hos de myndigheder, der forestår efterforskningen, og hos de retslige myndigheder, herunder under politiets udspørgning, og tolkning under alle retsmøder og alle nødvendige forberedende retsmøder, de deltager aktivt i.

2. Uden at det berører retten til et forsvar og i overensstemmelse med reglerne om domstolenes skøn kan der efter omstændighederne anvendes kommunikationsteknologier, såsom videokonferencer, telefon eller internettet, medmindre tolkens fysiske tilstedeværelse er nødvendig for, at offeret i fuldt omfang kan udøve sine rettigheder eller forstå sagens gang.

3. Medlemsstaterne sikrer, at ofre, der ikke forstår eller taler det sprog, der anvendes under den pågældende straffesag, i overensstemmelse med deres rolle i det relevante strafferetlige system i straffesager, efter anmodning, vederlagsfrit får stillet oversættelse til rådighed på et sprog, de forstår, af information, der er af afgørende betydning for udøvelsen af deres rettigheder under straffesagen, i det omfang denne information videregives til ofre. Oversættelse af sådan information skal, i det mindste omfatte enhver afgørelse, der afslutter straffesagen vedrørende den forbrydelse, som offeret har været udsat for, og efter offerets anmodning, en begrundelse eller et kort sammendrag af begrundelsen for afgørelsen, medmindre der er tale om en nævningeafgørelse eller en afgørelse, hvor begrundelsen er fortrolig, i hvilket tilfælde der ikke gives en begrundelse i henhold til national ret.

4. Medlemsstaterne sikrer, at ofre, der har ret til information om, hvor og hvornår retssagen finder sted, jf. artikel 6, stk. 1, litra b), og som ikke forstår den kompetente myndigheds sprog, efter anmodning får en oversættelse af den information, som de har krav på, stillet til rådighed.

5. Ofre kan indgive en begrundet anmodning om, at et dokument betragtes som væsentligt. Der stilles ikke krav om, at passager i væsentlige dokumenter, som ikke er relevante for, at ofre kan deltage aktivt i straffesagen, bliver oversat.

6. Uanset stk. 1 og 3 kan der gives en mundtlig oversættelse eller et mundtligt sammendrag af væsentlige dokumenter i stedet for en skriftlig oversættelse, forudsat at en sådan mundtlig oversættelse eller et sådant mundtligt sammendrag ikke vanskeliggør en retfærdig rettergang.

7. Medlemsstaterne sikrer, at den kompetente myndighed foretager en vurdering af, om ofrene har behov for tolkning eller oversættelse, jf. stk. 1 og 3. Ofrene kan anke en afgørelse om ikke at tilbyde tolkning eller oversættelse. Procedurereglerne for en sådan prøvelse fastlægges i national ret.

8. Tolkning og oversættelse, samt enhver overvejelse om at anke en afgørelse om ikke at tilbyde tolkning eller oversættelse i medfør af denne artikel, må ikke forsinke straffesagen unødigt.

Artikel 8

Ret til adgang til støttetjenester for ofre

1. Medlemsstaterne sikrer, at ofre, i overensstemmelse med deres behov, har adgang til vederlagsfrie og fortrolige støttetjenester for ofre, der varetager ofrenes interesser, før, under og i et passende tidsrum efter straffesagen. Familiemedlemmer har adgang til støttetjenester for ofre i overensstemmelse med deres behov og graden af den skade, de har lidt som følge af den forbrydelse, der er begået mod offeret.

2. Medlemsstaterne fremmer henvisninger af ofre fra den kompetente myndighed, der modtog anmeldelsen, og andre relevante organer til støttetjenester for ofre.

3. Medlemsstaterne træffer foranstaltninger til at etablere vederlagsfrie og fortrolige specialiserede støttetjenester ud over, eller som en integrerende del af, almindelige støttetjenester for

ofre eller til at gøre det muligt for støtteorganisationer for ofre at henvende sig til eksisterende specialiserede organer, der tilbyder sådan specialiseret støtte. Ofre har i overensstemmelse med deres særlige behov adgang til sådanne tjenester, og familiemedlemmer har adgang i overensstemmelse med deres særlige behov og den skade, de har lidt som følge af den forbrydelse, der er begået mod offeret.

4. Støttetjenester for ofre og eventuelle specialiserede støttetjenester kan etableres som offentlige eller ikkestatslige organisationer og organiseres på professionelt eller frivilligt grundlag.

5. Medlemsstaterne sikrer, at adgang til eventuelle støttetjenester for ofre ikke er afhængig af, at ofrene formelt anmelder en forbrydelse til en kompetent myndighed.

Artikel 9

Støtte fra støttetjenester for ofre

1. Støttetjenester for ofre som omhandlet i artikel 8, stk. 1, skal som minimum omfatte:

a) information, rådgivning og støtte, der er relevant for ofrenes udøvelse af rettigheder, herunder om adgang til nationale ordninger til opnåelse af erstatning for skade forvoldt ved forbrydelser, og om deres rolle i straffesager, herunder forberedelse til deltagelse i retssagen

b) information om eller direkte henvisning til eventuelle relevante specialiserede støttetjenester, som tilbydes

c) følelsesmæssig og så vidt muligt psykologisk bistand

d) rådgivning om økonomiske og praktiske spørgsmål, der opstår som følge af forbrydelsen

e) rådgivning vedrørende risikoen for og forhindring af sekundær og gentagen viktimisering, intimidering og gengældelse, medmindre andet er fastsat af andre offentlige eller private tjenester.

2. Medlemsstaterne tilskynder støttetjenesterne for ofre til at tage særligt hensyn til de særlige behov hos ofre, der har lidt stor skade som følge af forbrydelsens alvor.

3. Medmindre andet er fastsat af andre offentlige eller private tjenester, skal de specialiserede støttetjenester, der er omhandlet i artikel 8, stk. 3, som minimum tilvejebringe og tilbyde:

- a) herberg eller enhver anden form for passende midlertidig indkvartering for ofre, der har behov for et sikkert opholdssted på grund af en overhængende risiko for sekundær og gentagen viktimering, for intimidering og for gengældelse
- b) målrettet og integreret hjælp til ofre med særlige behov såsom ofre for seksuel vold, ofre for kønsbaseret vold og ofre for vold i nære forhold, herunder traumestøtte og traumerådgivning.

KAPITEL 3

DELTAGELSE I STRAFFESAGER

Artikel 10

Retten til at blive hørt

1. Medlemsstaterne sikrer, at ofre har mulighed for at blive hørt under straffesagen og kan fremlægge beviser. Når et børneoffer skal høres, tages der behørigt hensyn til barnets alder og modenhed.

2. De procedureregler, efter hvilke ofre har mulighed for at blive hørt under straffesagen og kan fremlægge beviser, fastlægges i national ret.

Artikel 11

Rettigheder i forbindelse med afgørelser om ikke at rejse tiltale

1. Medlemsstaterne sikrer, at ofre, i overensstemmelse med deres rolle i det relevante strafferetlige system, har ret til prøvelse af en afgørelse om ikke at rejse tiltale. Procedurereglerne for en sådan prøvelse fastlægges i national ret.

2. Fastlægges offerets rolle i det relevante strafferetlige system i overensstemmelse med national ret først, når der er truffet afgørelse om at retsforfølge gerningsmanden, sikrer medlemsstaterne, at i det mindste ofre for alvorlige forbrydelser har ret til prøvelse af en afgørelse om ikke at rejse tiltale. Procedurereglerne for en sådan prøvelse fastlægges i national ret.

3. Medlemsstaterne sikrer, at ofre uden unødigt forsinkelse får meddelelse om deres ret til at få, og at de efter anmodning får tilstrækkelige informationer til at beslutte, om de skal anmode om prøvelse af en afgørelse om ikke at rejse tiltale.

4. Når afgørelsen om ikke at rejse tiltale træffes af den øverste anklagemyndighed, og det ikke er muligt at foretage en prøvelse af denne afgørelse i henhold til national ret, kan retten til prøvelse foretages af den samme myndighed.

5. Stk. 1, 3 og 4 finder ikke anvendelse på anklagerens afgørelse om ikke at rejse tiltale, hvis en sådan afgørelse medfører en tvistløsning uden for domstolene, i det omfang den nationale ret indeholder bestemmelser om en sådan mulighed.

Artikel 12

Ret til garantier i forbindelse med genoprettende retfærdighed

1. Medlemsstaterne træffer foranstaltninger til at sikre offeret mod sekundær og gentagen viktimering, mod intimidering og mod gengældelse, som skal anvendes, når der ydes enhver form for tjenester vedrørende genoprettende retfærdighed. Disse foranstaltninger sikrer, at ofre, der vælger at deltage i en proces med genoprettende retfærdighed, har adgang til sikre og kompetente former for tjenester vedrørende genoprettende retfærdighed under iagttagelse af mindst følgende betingelser:

a) Tjenesterne vedrørende genoprettende retfærdighed anvendes kun, hvis det med forbehold af alle sikkerhedshensyn er i offerets interesse, og offeret frit har givet sit informerede samtykke, som til enhver tid kan tilbagekaldes.

b) Inden offeret samtykker i at deltage i processen med genoprettende retfærdighed, skal den pågældende have fuldstændige og objektive oplysninger om nævnte proces og om de mulige resultater heraf samt oplysninger om procedurene for kontrol med opfyldelsen af en eventuel overenskomst.

c) Gerningsmanden skal have erkendt de grundlæggende fakta i sagen.

d) Enhver overenskomst indgås frivilligt og kan tages i betragtning under eventuelle yderligere skridt i straffesagen.

e) Drøftelser i forbindelse med genoprettende retfærdighed, som ikke føres offentligt, er fortrolige og offentliggøres ikke efterfølgende, medmindre parterne indvilliger heri, eller det kræves i henhold til national ret på grund af en tungtvejende offentlig interesse.

2. Medlemsstaterne fremmer henvisning af sager, der er relevante, til tjenester vedrørende genoprettende retfærdighed, herunder gennem udfærdigelse af procedurer eller retningslinjer om betingelserne for en sådan henvisning.

Artikel 13

Ret til retshjælp

Medlemsstaterne sikrer, at ofre har adgang til retshjælp, når de er part i en straffesag. Betingelserne eller procedurereglerne for, at ofre kan få adgang til retshjælp, fastlægges i national ret.

*Artikel 14***Ret til godtgørelse af udgifter**

Medlemsstaterne skal give ofre, som deltager i straffesager, mulighed for at få godtgjort de udgifter, de har haft i forbindelse med deres aktive deltagelse i straffesagen, i overensstemmelse med deres rolle i det relevante strafferetlige system. Betingelserne for eller procedurereglerne efter hvilke ofre kan få adgang til godtgørelse, fastlægges i national ret.

*Artikel 15***Ret til at få ejendele igen**

Medlemsstaterne sikrer, at ejendele, der er blevet beslaglagt under en straffesag, og som kan tilbageleveres, på grundlag af en afgørelse truffet af en kompetent myndighed straks leveres tilbage til ofrene, medmindre ejendele er nødvendige til brug under straffesagen. Betingelserne eller procedurereglerne for tilbagelevering af sådanne ejendele til ofrene fastlægges i national ret.

*Artikel 16***Ret til en afgørelse om erstatning fra gerningsmanden under en straffesag**

1. Medlemsstaterne sikrer, at ofre har krav på, som led i straffesagen, at få en afgørelse om erstatning fra gerningsmanden inden en rimelig frist, medmindre national ret indeholder bestemmelser om, at sådanne afgørelser skal træffes i forbindelse med anden retsforfølgning.

2. Medlemsstaterne fremmer foranstaltninger til at tilskynde gerningsmanden til at yde passende erstatning til offeret.

*Artikel 17***Rettigheder for ofre med bopæl i en anden medlemsstat**

1. Medlemsstaterne sikrer, at deres kompetente myndigheder er i stand til at træffe de nødvendige foranstaltninger til i videst muligt omfang at begrænse de vanskeligheder, som opstår, når offeret har bopæl i en anden medlemsstat end den, hvor forbrydelsen blev begået, især med hensyn til sagens tilrettelæggelse. Med henblik herpå skal myndighederne i den medlemsstat, hvor forbrydelsen blev begået, især have mulighed for:

- a) at optage forklaring fra offeret umiddelbart efter anmeldelsen af forbrydelsen til den kompetente myndighed
- b) i videst muligt omfang at gøre brug af bestemmelserne om video- og telefonkonference i konventionen om gensidig retshjælp i straffesager mellem Den Europæiske Unions medlemsstater af 29. maj 2000 ⁽¹⁾ med henblik på afhøring af ofre, som har bopæl i en anden medlemsstat.

2. Medlemsstaterne sikrer, at ofre for en forbrydelse, der er begået i en anden medlemsstat end den, hvor de har bopæl, kan anmelde forbrydelsen til de kompetente myndigheder i bopælsstaten, hvis de ikke har mulighed for at gøre det i den medlemsstat, hvor forbrydelsen blev begået, eller, når der er tale om en alvorlig forbrydelse i henhold til national ret i den pågældende medlemsstat, hvis de ikke ønsker at gøre det.

3. Medlemsstaterne sikrer, at den kompetente myndighed, som offeret indgiver sin anmeldelse til, straks videresender den til den kompetente myndighed i den medlemsstat, hvor forbrydelsen blev begået, hvis kompetencen til at indlede retsforfølgning ikke er blevet udøvet af den medlemsstat, hvori anmeldelsen blev indgivet.

KAPITEL 4

BESKYTTELSE AF OFRE OG ANERKENDELSE AF OFRE MED SÆRLIGE BESKYTTELSESBEHOV*Artikel 18***Ret til beskyttelse**

Uden at dette indebærer en begrænsning i retten til et forsvar, sikrer medlemsstaterne, at der kan træffes foranstaltninger til at beskytte ofrenes og deres familiemedlemmer mod sekundær og gentagen viktimering, mod intimidering og mod gengældelse, herunder mod risikoen for følelsesmæssigt eller psykologisk overgreb, og til at beskytte ofrenes værdighed under afhøring og ved afgivelse af vidneforklaring. Om nødvendigt skal sådanne foranstaltninger også omfatte procedurer, der er fastlagt i henhold til national ret, med henblik på fysisk beskyttelse af ofre og deres familiemedlemmer.

*Artikel 19***Ret til at undgå kontakt mellem offeret og gerningsmanden**

1. Medlemsstaterne skaber de nødvendige betingelser for, at kontakt mellem ofre, og om nødvendigt deres familiemedlemmer, og gerningsmanden undgås i lokaler, hvor straffesagen finder sted, medmindre straffesagen gør en sådan kontakt nødvendig.

2. Medlemsstaterne sikrer, at nye retsbygninger har særskilte venteområder for ofre.

*Artikel 20***Ofres ret til beskyttelse under efterforskningen af forbrydelser**

Uden at det berører retten til et forsvar og i overensstemmelse med reglerne om rettens skøn, sikrer medlemsstaterne under efterforskningen af forbrydelser, at:

- a) afhøring af ofre finder sted uden unødigt ophold, efter at der er anmeldt en forbrydelse til den kompetente myndighed
- b) antallet af afhøringer af ofre begrænses mest muligt, og at afhøring kun foretages, hvis det er strengt nødvendigt af hensyn til den strafferetlige efterforskning

⁽¹⁾ EFT C 197 af 12.7.2000, s. 3.

- c) ofre kan ledsages af deres juridiske repræsentant og en person, de selv har valgt, medmindre der er truffet en begrundet afgørelse om det modsatte
- d) lægeundersøgelser begrænses mest muligt og kun foretages, hvis det er strengt nødvendigt af hensyn til straffesagen.

Artikel 21

Ret til beskyttelse af privatlivet

1. Medlemsstaterne sikrer, at de kompetente myndigheder under straffesagen kan træffe egnede foranstaltninger til at beskytte ofres og deres familiemedlemmers privatliv, herunder offerets personlige egenskaber, der tages hensyn til ved den i artikel 22 omtalte individuelle vurdering, og billedgengivelser af de pågældende. Endvidere sikrer medlemsstaterne, at de kompetente myndigheder kan træffe alle lovlige foranstaltninger for at hindre, at offentligheden får kendskab til oplysninger, der kan gøre det muligt at identificere børneofre.

2. For at beskytte ofrenes privatliv, personlige integritet og personoplysninger tilskynder medlemsstaterne under hensyntagen til ytringsfriheden og mediernes ret til information, mediefrihed og mediernes pluralisme medierne til at træffe selvregulerende foranstaltninger.

Artikel 22

Individuel vurdering af ofre for at identificere særlige beskyttelsesbehov

1. Medlemsstaterne sikrer, at ofre i tide bliver individuelt vurderet efter de nationale procedurer med henblik på at identificere særlige beskyttelsesbehov og for at afgøre, om og i hvilken udstrækning de vil kunne nyde godt af særlige foranstaltninger under en straffesag, jf. artikel 23 og 24, under hensyntagen til deres særlige modtagelighed over for sekundær og gentagen viktimisering, intimidering og gengældelse.

2. Den individuelle vurdering tager særligt hensyn til:

- a) offerets personlige karakteristika
- b) forbrydelsens art eller type, og
- c) omstændighederne ved forbrydelsen.

3. I forbindelse med den individuelle vurdering, vises særlig opmærksomhed over for ofre, der har lidt betydelig overlast som følge af forbrydelsens alvor; ofre, der har været udsat for en forbrydelse, der blev begået på grund af fordomme eller ud fra et diskriminatorisk motiv, der især kan have forbindelse med ofrenes personlige karakteristika; ofre, hvis forhold til og afhængighed af gerningsmanden gør dem særligt sårbare. I den forbindelse

skal der tages behørigt hensyn til ofre for terrorisme, organiseret kriminalitet, menneskehandel, kønsbaseret vold, vold i et nært forhold, seksuel vold, udnyttelses- eller hadforbrydelser samt ofre med handicap.

4. Ved anvendelsen af dette direktiv lægges til grund, at børneofre har særlige beskyttelsesbehov på grund af deres sårbarhed over for sekundær og gentagen viktimisering, intimidering og gengældelse. For at afgøre om og i hvilket omfang de ville drage nytte af særlige foranstaltninger som omhandlet i artikel 23 og 24, underlægges børneofre en individuel vurdering som omhandlet i nærværende artikels stk. 1.

5. Den individuelle vurderings omfang kan tilpasses forbrydelsens grovhed og den grad af skade, offeret efter det oplyste har lidt.

6. Individuelle vurderinger gennemføres under tæt inddragelse af ofrene og tager hensyn til deres ønsker, også hvis de ikke ønsker, at der træffes særlige foranstaltninger, jf. artikel 23 og 24.

7. Hvis de elementer, der ligger til grund for den individuelle vurdering, har ændret sig væsentligt, sikrer medlemsstaterne, at den holdes opdateret under hele straffesagens forløb.

Artikel 23

Ret til beskyttelse under straffesager for ofre med særlige beskyttelsesbehov

1. Uden at det berører retten til et forsvar og i overensstemmelse med reglerne om domstolens skøn sikrer medlemsstaterne, at ofre med særlige beskyttelsesbehov, for hvem der træffes særlige foranstaltninger, der er identificeret som følge af en individuel vurdering som omhandlet i artikel 22, stk. 1, kan nyde godt af de foranstaltninger, der er omhandlet i nærværende artikels stk. 2 og 3. En særlig foranstaltning som følge af den individuelle vurdering undlades, hvis operationelle eller praktiske begrænsninger gør det umuligt at benytte den, eller hvis der er et presserende behov for at afhøre offeret, og undladelse heraf kan skade offeret eller en anden person eller kan berøre selve sagens forløb.

2. Følgende foranstaltninger skal være til rådighed for ofre med særlige beskyttelsesbehov, der er identificeret i overensstemmelse med artikel 22, stk. 1, under efterforskningen af forbrydelsen:

- a) afhøring af offeret udføres i lokaler, der er indrettet til eller tilpasset dette formål
- b) afhøring af offeret foretages af eller gennem personer, som er professionelt uddannede heri

- c) afhøring af offeret foretages altid af de samme personer, medmindre en forsvarlig retspleje er til hinder herfor
- d) enhver afhøring af ofre for seksuel vold, kønsbaseret vold eller vold i nære forhold foretages af en person af samme køn som offeret, hvis offeret ønsker det, under forudsætning af, at det ikke griber ind i straffesagens gang, medmindre afhøringen foretages af en anklager eller en dommer

3. Følgende foranstaltninger skal være til rådighed for ofre med særlige beskyttelsesbehov, der er identificeret i overensstemmelse med artikel 22, stk. 1, under retssagen:

- a) foranstaltninger til at undgå visuel kontakt mellem ofre og gerningsmænd, herunder under vidneforklaringerne, ved hjælp af egnede midler, herunder brug af kommunikationsteknologi
- b) foranstaltninger til at sikre, at offeret kan afhøres i retslokalet uden at være til stede, især ved hjælp af dertil egnet kommunikationsteknologi
- c) foranstaltninger til at undgå unødvendig afhøring om offerets privatliv, der ikke er relevant for forbrydelsen, og
- d) foranstaltninger, så retsmødet kan finde sted uden offentlighedens tilstedeværelse.

Artikel 24

Børneofres ret til beskyttelse under straffesager

1. Ud over foranstaltningerne i artikel 23 sikrer medlemsstaterne, når offeret er et barn, at:
- a) alle afhøringer af børneofferet kan videooptages under den strafferetlige efterforskning af forbrydelsen, og at disse optagelser af afhøringer kan bruges som bevis under straffesagen
- b) de kompetente myndigheder i forbindelse med efterforskning af forbrydelser og under retssagen, i overensstemmelse med ofres rolle i det relevante strafferetlige system, udpeger en særlig repræsentant for børneofre, når indehaverne af forældremyndigheden i henhold til national ret er udelukket fra at repræsentere børneofferet som følge af en interessekonflikt mellem dem og børneofferet, eller når børneofferet er uledsaget eller adskilt fra familien
- c) han eller hun, når børneofferet har ret til en advokat, har ret til sin egen juridiske rådgiver og repræsentant i sit eget navn i sager, hvor der er, eller der kunne opstå en interessekonflikt

mellem barneofferet og indehaveren af forældremyndigheden.

Procedurereglerne for de i første afsnit, litra a), omhandlede videooptagelser og anvendelsen heraf fastlægges i national ret.

2. Såfremt der hersker usikkerhed om et offers alder, og der er grund til at formode, at offeret er et barn, forudsættes offeret i forbindelse med dette direktiv at være et barn.

KAPITEL 5

ALMINDELIGE BESTEMMELSER

Artikel 25

Uddannelse af fagfolk

1. Medlemsstaterne sikrer, at offentligt ansatte embedsmænd, som vil kunne komme i kontakt med ofre, f.eks. politifolk og personalet ved retterne får både generel og specialiseret uddannelse på et niveau svarende til den kontakt, de har med ofrene, for at øge deres opmærksomhed på ofres behov og for at sætte dem i stand til at behandle ofre på en uvildig, respektfuld, og professionel måde.

2. Med forbehold af retsvæsenets uafhængighed og forskelle i opbygningen af retssystemerne i Unionen anmoder medlemsstaterne om, at de ansvarlige for uddannelse af dommere og anklagere, der er involveret i straffesager, giver adgang til både generel og specialiseret uddannelse for at øge dommeres og anklageres opmærksomhed på ofres behov.

3. Uden at det berører domstolenes uafhængighed anbefaler medlemsstaterne, at de ansvarlige for juristernes uddannelse giver dem adgang til både generel og specialiseret uddannelse for at øge juristers opmærksomhed på ofres behov.

4. Medlemsstaterne tilskynder gennem deres offentlige tjenester eller ved støttemidler til støtteorganisationer for ofre initiativer, der sikrer, at de, der tilbyder en støttetjeneste for ofre eller tilbyder tjenester vedrørende genoprettende retfærdighed, får den nødvendige uddannelse på et niveau svarende til den kontakt, de har med ofrene, og overholder de faglige standarder, så det sikres, at disse tjenesteydelser udføres på en uvildig, respektfuld og professionel måde.

5. Under hensyn til de arbejdsopgaver, der udføres, og arten og omfanget af den kontakt, fagfolkene har med ofre, tilsigter uddannelsen at sætte de pågældende i stand til at give ofre anerkendelse og behandle dem på en respektfuld, professionel og ikkediskriminerende måde.

Artikel 26

Samarbejde og koordinering

1. Medlemsstaterne træffer passende foranstaltninger for at lette samarbejdet mellem medlemsstaterne og forbedre ofres udøvelse af de rettigheder, der er fastsat i dette direktiv og national ret. Et sådant samarbejde har mindst til formål at:

- a) udveksle bedste praksis
- b) foretage høringer i individuelle tilfælde, og
- c) yde assistance til europæiske netværk, der arbejder med sager af direkte relevans for ofres rettigheder.

2. Medlemsstaterne træffer passende foranstaltninger, herunder via internettet, med henblik på at øge bevidstheden om de i dette direktiv omhandlede rettigheder til begrænsning af risikoen for viktimisering og minimering af de negative konsekvenser af forbrydelsen og risikoen for sekundær og gentagen viktimisering, intimidering og gengældelse, navnlig ved målretning mod grupper såsom børn, ofre for kønsbaseret vold og ofre for vold i nære forhold. Sådanne foranstaltninger kan omfatte oplysnings- og bevidstgørelseskampagner og forsknings- og uddannelsesprogrammer, om nødvendigt i samarbejde med relevante civilsamfundsorganisationer og andre aktører.

KAPITEL 6

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 27

Gennemførelse

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest den 16. november 2015.

2. Disse love og bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.

Artikel 28

Indsendelse af data og statistikker

Medlemsstaterne meddeler senest 16. november 2017 og derefter hvert tredje år Europa-Kommissionen tilgængelige

data, der viser, hvordan og i hvilken udstrækning ofrene har udøvet de rettigheder, der er fastsat i dette direktiv.

Artikel 29

Rapport

Kommissionen fremsender senest 16. november 2017 en rapport til Europa-Parlamentet og Rådet med en vurdering af, i hvilket omfang medlemsstaterne har truffet de nødvendige foranstaltninger til at efterkomme dette direktiv, herunder en beskrivelse af de foranstaltninger, der er truffet i henhold til artikel 8, artikel 9 og artikel 23, om nødvendigt ledsaget af lovgivningsforslag.

Artikel 30

Erstatning af rammeafgørelse 2001/220/RIA

Rammeafgørelse 2001/220/RIA erstattes herved for så vidt angår de medlemsstater, der deltager i vedtagelsen af dette direktiv, idet dette dog ikke berører medlemsstaternes forpligtelser for så vidt angår fristerne for gennemførelse i national ret.

For så vidt angår de medlemsstater, der deltager i vedtagelsen af dette direktiv, gælder henvisninger til rammeafgørelsen som henvisninger til nærværende direktiv.

Artikel 31

Ikrafttræden

Dette direktiv træder i kraft dagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Artikel 32

Adressater

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne i overensstemmelse med traktaterne.

Udfærdiget i Strasbourg, den 25. oktober 2012.

På Europa-Parlamentets vegne

M. SCHULZ

Formand

På Rådets vegne

A. D. MAVROYIANNIS

Formand